

dr hab. Piotr Mikiewicz, prof. UD

Uniwersytet DSW Ideis

Co dzieje się z diagnozą po badaniu? Od danych edukacyjnych do decyzji publicznych na poziomie regionalnym

Streszczenie

System edukacji wytwarza coraz więcej danych. Wyniki egzaminów, dane administracyjne, badania aspiracji i planów edukacyjnych czy diagnozy potrzeb kompetencyjnych pozwalają coraz dokładniej opisywać procesy zachodzące w edukacji. Sam dostęp do danych nie oznacza jednak, że wiedza ta jest wykorzystywana w polityce edukacyjnej. Pomiedzy wynikiem badania a decyzją publiczną znajduje się przestrzeń interpretacji, uzgadniania znaczeń i definiowania problemów, która często pozostaje poza zainteresowaniem diagnostyki edukacyjnej.

W wystąpieniu chciałbym przyrzeć się właśnie tej przestrzeni, wykorzystując doświadczenia związane z funkcjonowaniem Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji (WZK) powołanego przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego i jego zaplecza analitycznego. W ramach wdrażania Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 na Dolnym Śląsku powstał zestaw przedsięwzięć badawczych i diagnostycznych dotyczących m.in. procesów edukacyjnych, planów i aspiracji młodzieży oraz społecznych i terytorialnych uwarunkowań wyników egzaminacyjnych. Istotne jest jednak nie tylko to, jakie dane udało się zgromadzić, ale co działo się z nimi później: w jaki sposób były interpretowane, konfrontowane z wiedzą instytucji regionalnych i wykorzystywane przy formułowaniu rekomendacji oraz kierunków działania.

Do opisu tych doświadczeń proponuję kategorię regionalnej infrastruktury wiedzy. Obejmuje ona nie tylko dane i badania, lecz także kompetencje analityczne, instytucje, relacje między nimi oraz praktyki pozwalające wykorzystywać wyniki diagnoz w procesach decyzyjnych. Przypadek Dolnego Śląska pokazuje, że właśnie te elementy pośredniczące mogą decydować o tym, czy diagnoza pozostanie raportem, czy stanie się elementem polityki publicznej.

Na tej podstawie stawiam tezę, że jednym z problemów diagnostyki edukacyjnej jest dziś nie tyle niedostatek danych, ile słabość mechanizmów ich instytucjonalnego wykorzystania. Oznacza to potrzebę rozszerzenia refleksji nad diagnozą edukacyjną: od pytania o to, jak trafnie mierzyć i interpretować zjawiska edukacyjne, do pytania o to, w jaki sposób wiedza diagnostyczna może wejść do rzeczywistych procesów podejmowania decyzji.

Słowa kluczowe: diagnoza edukacyjna, polityka edukacyjna, *evidence-informed policy*, regionalna infrastruktura wiedzy, polityka umiejętności